

Cauza C-482/21**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

5 august 2021

Instanța de trimitere:

Fővárosi Törvényszék (Ungaria)

Data deciziei de trimitere:

29 iunie 2021

Reclamantă:

Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe

Pârâtă:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Obiectul procedurii principale

Cerere de modificare sau de anulare a unei decizii administrative de respingere a unei cereri de reducere a bazei de impozitare pentru taxa pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”) aferentă operațiunilor care stau la baza unor creanțe cesionate asigurătorului și care au devenit nerecuperabile

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Posibilitatea de valorificare a reducerii bazei de impozitare pentru TVA-ul aferent creanțelor nerecuperabile de către cesionarul creanței (Directiva 2006/112, articolul 90)

Articolul 267 TFUE

Întrebările preliminare

Principiile proporționalității, neutralității fiscale și efectivității – ținând seama în special de faptul că un stat membru nu poate percepe cu titlu de TVA o sumă mai mare decât cea încasată efectiv de persoana care a efectuat livrarea de bunuri sau prestarea de servicii pentru operațiunea respectivă –, scutirea prevăzută la articolul 135 alineatul (1) litera (a) din Directiva TVA – ținând seama în special de cerința de a trata această activitate ca pe o operațiune scutită unică, în sensul principiilor dezvoltate la punctele 35, 37 și 53 din Concluziile avocatului general prezentate în cauza C-242/08, *Swiss Re* –, precum și cerința de a asigura libera circulație a capitalurilor și a serviciilor pe piața internă se opun practicii unui stat membru conform căreia reducerea bazei de impozitare care trebuie să se aplice în cazul neplății definitive, prevăzută la articolul 90 alineatul (1) din Directiva TVA, nu este aplicabilă în situația unui asigurător care, în cadrul activității sale comerciale de asigurare de credite, a plătit asiguratului cu titlu de despăgubire pentru situația producerii evenimentului asigurat (neplata de către clientul asiguratului) cuantumului bazei de impozitare și cuantumului TVA-ului aferent acesteia, ceea ce determină, în temeiul contractului de asigurare, faptul că creanța este cesionată asiguratorului, împreună cu toate drepturile aferente creanței respective, în următoarele circumstanțe cumulative:

- (i) la momentul la care creanțele în cauză au devenit nerecuperabile, legislația națională nu permitea nicio reducere a bazei de impozitare pentru creanțele nerecuperabile;
- (ii) odată ce incompatibilitatea acestei interdicții cu dreptul Uniunii a devenit evidentă, dreptul pozitiv național excludea – și exclude în continuare - în mod categoric rambursarea TVA-ului aferent unei creanțe nerecuperabile în favoarea furnizorului inițial al livrării (asiguratul), pentru motivul că cuantumul acestei creanțe a fost recuperat de el de la asigurator, și
- (iii) asiguratorul poate să dovedească faptul că creanța sa față de debitor este în mod definitiv nerecuperabilă?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, articolele 73, 90 și 135

Dispozițiile de drept național invocate

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény [Legea nr. CL din 2017 privind procedura fiscală generală; denumită în continuare „Legea privind procedura fiscală generală”], articolul 196

Az általános forgalmiadóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény [Legea nr. CXXVII din 2007 privind taxa pe valoarea adăugată], articolele 5, 55, 56 și 77

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény [Legea nr. CLI din 2017 de reglementare a Administrației fiscale], articolul 12

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe (denumită în continuare „reclamanta”) este o societate de asigurări care, în cadrul activităților sale, își asumă obligația de a plăti asiguratului o despăgubire pentru o creanță concretă în situația de neplată de către clientul asiguratului. Valoarea despăgubirii este stabilită în general la 90 % din valoarea creanței neplătite, la care se adaugă TVA. Conform contractului, odată cu plata despăgubirii, reclamantei i se cesionează partea din creanță aferentă valorii asigurării și toate drepturile care reveneau inițial asiguratului. Cu toate acestea, reclamanta suportă sarcina efectivă a TVA-ului pe care asigurații l-au repercutat fără succes asupra clienților lor.
- 2 În temeiul Ordonanței Curții din 24 octombrie 2019, Porr Építési Kft. (C-292/19, EU:C:2019:901), la 31 decembrie 2019, reclamanta a depus la autoritatea fiscală o cerere de rambursare a TVA-ului inclus în sumele aferente asigurării plătite începând de la 1 ianuarie 2014, contabilizat în facturile emise, al căror termen de plată este ulterior datei de 1 decembrie 2013, în valoare totală de 225 855 154 HUF și 128 240,44 euro, la care se adaugă dobânzile aferente.
- 3 Reclamanta și-a întemeiat cererea pe faptul că, în cadrul produsului de asigurare în cauză, plătit suma de asigurare, care includea și TVA-ul, pentru creanțe care deveniseră în mod definitiv nerecuperabile. Prin urmare, solicită o reducere *a posteriori* a bazei de impozitare.
- 4 La 29 ianuarie 2020, Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatósága [Direcția Fiscală și Vamală din Budapesta Nord din cadrul Administrației Naționale Fiscale și Vamale, Ungaria] (autoritatea fiscală de prim grad) a respins cererea respectivă. Aceasta și-a întemeiat decizia pe faptul că operațiunile care au dat naștere creanțelor nerecuperabile nu au fost efectuate de către reclamantă.
- 5 Reclamanta a formulat o cale de atac administrativă la organul ierarhic superior împotriva deciziei de respingere a autorității de prim grad, în urma căruia, la 15 aprilie 2020, Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága [Direcția de soluționare a contestațiilor din cadrul Administrației Naționale Fiscale și Vamale, Ungaria; denumită în continuare „pârâta”) a menținut decizia autorității de prim grad. Aceasta și-a întemeiat decizia pe faptul că, din perspectiva dreptului fiscal, nu exista o succesiune între reclamantă și persoanele asigurate în temeiul contractelor de asigurare. Prin urmare, nu este îndeplinită una dintre cerințele materiale pentru rambursarea taxei.

- 6 Reclamanta a formulat o acțiune în contencios administrativ în fața instanței de trimitere prin care solicită, cu caracter principal, modificarea deciziei pârâtei și, cu caracter subsidiar, anularea deciziei respective și obligarea pârâtei la inițierea unei noi proceduri.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 7 Reclamanta susține că autoritatea fiscală a încălcat dreptul Uniunii prin refuzul de a-i recunoaște dreptul la rambursarea TVA-ului aferent unei creanțe nerecuperabile care a rezultat din contractele încheiate între ea și asigurați. În calitate de succesoare în drepturi a acestora, reclamanta era îndreptățită să solicite rambursarea TVA-ului, deoarece, în temeiul contractului de asigurare, a devenit succesoarea în drepturi a clienților. Având în vedere principiul neutralității fiscale, reclamanta are dreptul la rambursarea TVA-ului și în temeiul dreptului Uniunii. Separarea artificială a elementelor raportului juridic de asigurare, care are ca rezultat un tratament fiscal diferit, încalcă dispozițiile dreptului Uniunii și jurisprudența Curții. Valoarea TVA-ului constituie un dezavantaj real pentru reclamantă, denaturează concurența și dă naștere de asemenea unei discriminări interzise.
- 8 Potrivit pârâtei, conform unei interpretări combinate a dreptului Uniunii și a dreptului național, dreptul la reducerea bazei de impozitare corespunzătoare creanțelor nerecuperabile se acordă persoanelor impozabile a căror creanță față de debitorul lor a devenit în mod definitiv nerecuperabilă. Acest lucru presupune, în teorie, ca persoana care solicită reducerea bazei de impozitare să fie o persoană impozabilă care a fost supusă anterior unor obligații de declarare și unor obligații fiscale în legătură cu livrările de bunuri și cu prestările de servicii efectuate, care au dat naștere creanțelor nerecuperabile. Această condiție nu este îndeplinită în prezenta cauză.
- 9 În opinia pârâtei, reclamanta nu era obligată nici în mod indirect la plata taxei, deoarece avea posibilitatea de a stabili prima de asigurare la o valoare proporțională cu amploarea riscului asumat. Prin urmare, o reducere a bazei impozabile ar putea conduce, eventual, la o îmbogățire fără justă cauză a reclamantei.

Prezentare succintă a motivelor trimiterii preliminare

- 10 Potrivit instanței de trimitere, în litigiul principal este esențial să se stabilească dacă o legislație și o practică administrativă fiscală naționale care, în cazul cesiunii unei creanțe nerecuperabile, nu permite rambursarea TVA-ului aferent creanței respective nici persoanei care efectuează inițial operațiunea impozabilă, nici cesionarului creanței, este compatibilă cu dreptul Uniunii și cu principiile generale ale dreptului Uniunii ale proporționalității, neutralității fiscale și efectivității.

- 11 În această privință, instanța de trimitere arată pe de o parte că, în temeiul articolului 196 alineatul 3 litera a) din Legea privind procedura fiscală generală, asiguratul nu are dreptul la rambursarea a 90 % din valoarea TVA-ului pe care l-a repercutat fără succes, ca urmare a neplății totale sau parțiale, deoarece l-a cesionat reclamantei în temeiul contractului de asigurare. În același timp, pârâta refuză rambursarea taxei către reclamantă, susținând că nu este îndeplinită o condiție materială, și anume aceea ca reclamanta să nu fi fost cea care a efectuat operațiunile în cauză și să nu fi suportat obligațiile fiscale corespunzătoare.
- 12 Instanța de trimitere consideră că litigiul principal nu poate fi soluționat în lipsa unei interpretări juridice din partea Curții, care este necesară în cadrul unei proceduri preliminare privind chestiunile menționate anterior.

DOCUMENT DE LUCRU